
DE ZORG IN NEDERLAND STAPT OVER OP MITZ ALS TOESTEMMINGSVOORZIENING

Leverancier en patiënt ontzorgen de huisarts

Voor het elektronisch delen van medische gegevens is vaak toestemming van de patiënt nodig. Ook de huisarts houdt toestemmingskeuzen van de patiënt bij. Dat gaat veranderen. Via de online voorziening Mitz kan iedere Nederlander zelf zijn/haar keuzen invoeren en beheren. Om Mitz te kunnen inzetten zijn aanpassingen nodig in het Landelijk Schakelpunt (LSP) en in de HISsen. Het LSP en de meeste HIS-leveranciers hebben deze aanpassingen inmiddels gedaan. VZVZ maakt nu met alle HIS-leveranciers een planning voor de uitrol. Sommige leveranciers zijn al begonnen, ook voor hun apotheken.

NICOLE VAN WETTEN
INFO@NICCOMMUNICATIE.NL

Aan het woord zijn Martijn Mallie, programmamanager online toestemmingsvoorziening Mitz, en Arjen Elsemulder, teamleider Marketingcommunicatie VZVZ.

Martijn Mallie: 'Mitz is live. Op dit moment (eind september 2024, red.) zijn tien huisartsenpraktijken

aangesloten. Dat lijkt misschien weinig, maar het zijn praktijken die werken met verschillende HISsen. Zodra een leverancier klaar is voor Mitz, voeren wij samen een gecontroleerde livegang uit. Zo beoordelen wij nauwgezet of alle bij de praktijk geregistreerde toestemmingskeuzen goed overgaan naar Mitz.

Mitz-implementatie in de huisartsenpraktijk in vijf stappen:

1. De huisarts ontvangt informatie van VZVZ over Mitz: 'Hoe werkt het en wat moet ik doen?'
2. De huisarts tekent digitaal in MijnVZVZ.nl de contracten die door LHV en InEen zijn goedgekeurd.
3. De HIS-leverancier meldt namens de huisarts alle patiënten aan bij Mitz.

4. De HIS-leverancier verplaatst alle in het HIS opgeslagen toestemmingskeuzen naar Mitz.
5. De huisarts hangt informatiematerialen op in de wachtkamer en medewerkers van de huisartsenpraktijk verwijzen de patiënt naar MijnMitz.nl.

Voordelen voor de huisartsenpraktijk:

- De burger of patiënt regelt zijn toestemmingsregistratie zelf.
- Mitz zorgt ervoor dat de huisartsenpraktijk voldoet aan actuele wet- en regelgeving.
- In (nood)situaties zonder vooraf geregistreerde toestemmingskeuze is dit direct en ter plekke op te lossen.

'WEET DAT DE INSPANNING OM AAN TE SLUITEN ECHT MINIMAAL IS'

MARTIJN MALLIE

Eind december moet de teller staan op ruim honderd aangesloten praktijken. Daarna benaderen we stapsgewijs drie- tot vijfhonderd praktijken per keer om over te gaan. Hiervoor maken we met alle leveranciers goede werkafspraken. Naar verwachting hebben de leveranciers halverwege 2025 75% van de huisartsenpraktijken aangesloten en eind 2025 90%.

Mitz ontzorgt de huisarts

Nu registreert de huisarts namens de patiënt de toestemmingskeuze voor uitwisseling van medische gegevens in het HIS. En wanneer bijvoorbeeld een huisartsenpost (HAP) medische patiëntgegevens opvraagt, controleert het HIS van de huisarts of daarvoor toestemming is gegeven: de huisarts registreert en controleert. Zodra de huisarts en de patiënt gebruikmaken van Mitz betekent dat voor de huisarts een lastenverlichting. Mitz neemt de *toestemmingsregistratie* over en het uitwisselsysteem LSP controleert bij Mitz de *toestemming*.

De patiënt regelt zelf toestemming om medische gegevens te delen

FOTO: MARJUN SCHIERS

Martijn Mallie, programmamanager Mitz

De eerste stap: contracten met VZVZ

Martijn: 'Belangrijk is dat de huisarts een deelnameovereenkomst tekent met VZVZ, omdat de juridische relatie verandert. Voorheen meldde een huisarts een patiënt *na* een toestemmingsregistratie aan bij de Verwijsindex, het centrale register bij het LSP. Dit was zo omdat je bij aanmelding bij de Verwijsindex gegevens *buiten* je HIS bracht. Met Mitz mag je een patiënt al aanmelden zonder die geregistreerde toestemming voor gegevensuitwisseling. Dat komt omdat de gegevens nu binnen het elektronisch patiëntendossier blijven. Ze worden ondergebracht in een "kluisje" als verlengstuk van het EPD. Dat kluisje werkt nog steeds onder verantwoordelijkheid van de huisarts. De huisarts is verwerkingsverantwoordelijke; VZVZ is de verwerker. Daarvoor moet een overeenkomst worden getekend.'

Enthousiast vervolgt Martijn: 'Hetzelfde geldt voor het zogenaamde Actualiteitenregister. Daarin houdt

FOTO JEROEN BOUMAN

Arjen Elsemulder, teamleider Marketingcommunicatie VZVZ

VZVZ bij wanneer de meest recente wijziging in een patiëntendossier plaatsvond, waarvan overigens alleen de datum wordt geregistreerd. Het Actualiteitenregister voorkomt onnodig dataverkeer omdat alleen actuele gegevens over de lijn gaan. Omdat ook het Actualiteitenregister een verlengstuk is van het EPD, moet de huisarts ook daarvoor een overeenkomst tekenen.'

Teken je contract in MijnVZVZ.nl

Elke praktijk moet contracten ondertekenen. Daarvoor is een nieuw portaal ontwikkeld: MijnVZVZ.nl. In dit portaal komen de overeenkomsten te staan voor alle dienstverlening door VZVZ. Martijn: 'Als huisarts kun je daar nu al contracten tekenen, maar we brengen dat pas onder de aandacht als de HIS-leverancier "klaar" is.'

Arjen Elsemulder benadrukt: 'Wij communiceren met de huisartsen op het moment dat Mitz voor hen

'HET IS BELANGRIJK DAT EEN PATIËNT DIE INLOGT OP MIJNMITZ.NL DAADWERKELIJK ZIJN ZORGVERLENER ZIET STAAN'

ARJEN ELSEMULDER

beschikbaar en bruikbaar. Dat geldt ook voor de communicatie naar de zorgverleners en voor de communicatie naar de patiënten. Het is belangrijk dat een patiënt die inlogt op MijnMitz.nl daadwerkelijk zijn zorgverlener ziet staan.'

En dan ...

Het tekenen van de contracten is de eerste en bepalende stap. Een getekend contract zet een heel proces in gang, waarin met name de leverancier en (later) de patiënt de huisarts ontzorgen. Martijn verwacht dat deze stap nauwelijks tijd vraagt: 'De LHV, InEen, de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen, de Nederlandse ggz en de KNMP hebben gezamenlijk de overeenkomsten goedgekeurd. De huisarts ontvangt ook een dubbel A4'tje, waarop kort en bondig de Mitz-voorwaarden staan uitgelegd. Na het tekenen ontvangt de praktijk behalve een Mitz-pakket met informatiematerialen voor in de praktijk, ook links naar een webshop. Daar staan bijvoorbeeld teksten klaar voor op de praktijkwebsite of een korte instructie voor het hele praktijkteam om mensen die hun toestemmingskeuze willen doorgeven, te verwijzen naar MijnMitz.nl. Dat is eigenlijk alles. De rest verloopt op de achtergrond.'

De leverancier past het HIS aan

Martijn legt uit wat de HIS-leverancier doet om het HIS toegang te geven tot Mitz. 'De softwareleverancier haalt in feite twee functionaliteiten uit het HIS: de toestemmingsregistratie en de toestemmingscontrole. Daarnaast gaat hij alle patiënten aanmelden bij Mitz en brengt hij alle in het HIS opgeslagen toestemmingskeuzen over naar Mitz. Vanuit het Ministerie van VWS heeft VZVZ financiële middelen gekregen om de HIS-leveranciers voor deze werkzaamheden te vergoeden.'

VZVZ checkt of het berichtenverkeer op de juiste

Rogier Vogels

Huisarts Rogier Vogels over Mitz: 'Ik zie veel winst voor de spoedsituatie'

Rogier Vogels: 'Ik werk veel op huisartsenposten. Wat ik echt een verbetering vind betreft de groep patiënten die liever niets wil delen. Dat zeggen zij los van een noodsituatie. Maar als zich een acute situatie voordoet, ligt dat toch anders. Dan is het fijn dat je nu op de HAP kunt zeggen: "Vind je het goed dat wij voor een beperkte duur je gegevens zichtbaar maken? Die inzage eindigt automatisch." Zo'n persoon kan – wanneer hij benauwd op de onderzoeksbank ligt – aangeven: "Wissel mijn gegevens maar uit." Dan kun je ook deze groep mensen op een acuut zorgmoment optimaal behandelen.'

Eind augustus 2024 werd huisartsenpraktijk Vogels in Rotterdam West aangesloten op Mitz. Rogier vertelt dat hij als eerste gebruiker van zijn HIS 'overging': 'Omdat onze praktijk meedraaide in een pilot vroeg de techniek enige aandacht. Maar uiteindelijk hoef je als praktijkhouder niets te doen. Dat geldt ook voor de andere praktijkmedewerkers. De LSP-toestemmingen worden automatisch overgezet naar Mitz. Wat je zelf kunt doen, is informatiemateriaal klaarleggen voor patiënten. En als de uitnodiging om toestemming te verlenen binnen de hele zorg landelijk uitgaat, vraagt ook die communicatie minder

werk van de huisarts.'

'Patiënten die ik verwijs naar Mitz om zelf met hun DigiD een toestemmingskeuze te registreren, reageren positief. In mijn praktijk hangt een Mitz-poster en liggen folders met uitleg. Daarnaast geef ik tijdens de griepcampagne de folders mee aan de patiënten. In die periode zie ik veel 60-plussers: een kwetsbare groep mensen voor wie het belangrijk is dat hun medische gegevens uitgewisseld kunnen worden. Ik hoop dat dan honderden patiënten zelf hun toestemmingskeuze regelen.'

'WAT IK STERK VIND AAN MITZ IS DAT JE DE REGIE BIJ DE PATIËNT LEGT' ROGIER VOGELS, HUISARTS ROTTERDAM WEST

manier is ingebouwd: werken de processen van het aanmelden van patiënten en het overbrengen van de lokaal opgeslagen toestemmingskeuzen? Elke leverancier doorloopt zo een acceptatietest, een proefregistratie en een gecontroleerde livegang.

Martijn: 'Een aantal leveranciers heeft nu alle stappen doorlopen. Zij gaan stap voor stap meer huisartsenpraktijken aansluiten. Ook verzorgen ze samen met ons de communicatie met de praktijken. LHV en InEen hebben erop aangedrongen om Mitz pas te promoten op het moment dat ingebruikname binnen een paar maanden mogelijk is.'

Oplossingen voor (nood)situaties zonder toestemming

Als een patiënt nog geen toestemmingskeuze heeft vastgelegd, bijvoorbeeld omdat de patiënt niet digitaal vaardig is, zijn er verschillende mogelijkheden om dit alsnog te doen. Martijn licht dit toe: 'Een eerste optie is de *Dossierhoudersknop*. Daarmee kan de huisarts tijdens het spreekuur met de patiënt de toestemmingskeuze in orde maken. Dit betreft alleen de uitwisseling vanuit het EPD bij de huisarts. Vrijwel alle HIS-leveranciers bieden deze optie direct bij livegang.'

'Een tweede optie is te verwijzen naar de apotheek. Apothekers hebben zich opgeworpen om de toestemmingen voor alle bij de patiënt betrokken zorgverleners aan de apotheekbalie in orde te maken. Zij gebruiken een *Samen-naar-MijnMitz-knop*. Daarvoor krijgen de apothekers een vergoeding van de zorgverzekeraars.'

'De derde oplossing is de zogenaamde *Raadplegersknop*. Deze is beschikbaar op de HAP. Hiermee kan de triagist in Mitz een tijdelijke toestemming registreren. Dit gebeurt nadat een patiënt is ingeschreven en nadat de patiënt de toestemmingsvraag is gesteld. Doordat bij Mitz bekend is waar gegevens zijn vast-

In de uitleg over MijnMitz ziet en hoort de patiënt drie opties: wel toestemming (v), geen toestemming (x) en toestemming voor een beperkt aantal zorgverleners

mijnmitz.steffie.nl

gelegd kunnen die vervolgens direct worden opgevraagd.'

Martijn benadrukt dat deze mogelijkheid een belangrijke toegevoegde waarde is van Mitz. Zo kan de beschikbaarheid van gegevens op de HAP enorm verbeteren, terwijl nog steeds wordt voldaan aan alle wettelijke eisen. Met NHG, InEen en LHV is afgesproken dat deze toestemming geldt voor 72 uur. Daarna vervalt die. De historie van deze registratie blijft wel zichtbaar. De Raadplegersknop werkt sinds begin september op een huisartsenpost in Drenthe.

Kwetsbare patiënten

Arjen Elsemulder: 'We bieden informatie zo laagdrempelig mogelijk aan. Daarmee willen we ook kwetsbare patiënten of mensen met een beperking bereiken. We werken veel met beeldtaal en schrijven alle informatie in eenvoudig Nederlands. De website kent een voorleesfunctie en is getoetst op toegankelijkheid. Ook hebben we een module ontwikkeld voor Steffie.nl, een website voor laaggeletterden. Wij doen er alles aan om de communicatie zo goed en sterk mogelijk als ondersteuning in te zetten.' Scan de QR-code bovenaan deze pagina voor een uitleg op Mijnmitz.nl (steffie.nl).

Kosten en governance

De zorgverzekeraars financieren Mitz, maar hebben geen invloed. Ze zitten niet in de governance. De Stichting GVvZ (Gemeenschappelijke Voorzieningen voor Zorgcommunicatie) is eindverantwoordelijk voor Mitz. Zij heeft de uitvoering uitbesteed aan VZVZ. Een belangrijke overweging voor de oprichting van een aparte rechtspersoon heeft te maken met de Raadplegersknop, waarmee je vanuit een huisartsenpost een tijdelijke toestemming kunt regelen. Op de HAP kan een huisarts de Raadplegersknop gebruiken, waarmee ze eigenlijk andermans medisch beroepsgeheim doorbreekt. Dat vinden sommige huisartsen spannend. Als er discussie ontstaat over het al dan niet terecht inzetten van de Raadplegersknop, kan een huisarts terecht bij de Stichting GVvZ. Deze stichting zoekt een en ander uit en neemt gepaste maatregelen. Dit is een waarborg die op verzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens is ingebouwd.

Uit de informatie voor de patiënt: Mitzie (midden) kiest voor welke zorgverleners haar medische gegevens toegankelijk zijn

'NAAR VERWACHTING HEBBEN DE LEVERANCIERS HALVERWEGE 2025 75% VAN DE HUISARTSENPRAKTIJ- KEN AANGESLOTEN EN EIND 2025 90%' MARTIJN MALLIE

Europa

Volgens de Europese wetgeving wordt Nederland verplicht de patiëntensamenvatting (patient summary of PS) beschikbaar te stellen aan zorgverleners in andere Europese landen. Mitz gaat ook hierbij helpen. Op termijn komt in Mitz voor de patiënt de mogelijkheid om een schuifje 'voor Europese landen' open te zetten. Dit is een voorbeeld van techniek die al klaar staat, hoewel de Nederlandse wetgeving nog moet worden beklonken. In Nederland is Mitz een gemeenschappelijke voorziening in de basisinfrastructuur van het Zorginformatiestelsel.

Publieks- en praktijkcommunicatie

'Wij zorgen voor jou, zorg jij voor toestemming?' klonk het in een radiocommercial over het belang van toestemming geven voor het delen van medische gegevens. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voerde in 2023 campagne rond toestemmingskeuzen. Arjen Elsemulder: 'WVS bracht het algemeen belang van toestemming onder de aandacht. De toestemmingsvraag blijft relevant en met Mitz in het achterhoofd wordt die vraag steeds actueler. Eind 2024 kun je opnieuw een campagne verwachten vanuit het Ministerie van WVS.' Op de vraag wat een huisartsenpraktijk kan verwachten aan berichtgeving antwoordt Arjen:

'VZVZ communiceert via e-mail met alle praktijken die zijn aangesloten op het LSP. Daarnaast attenderen we via onze nieuwsbrief praktijken op de Mitz-contracten. Verder zal de HIS-leverancier contact opnemen met zijn klanten. LHV en InEen brengen hun achterban de boodschap dat de zorg in Nederland overstapt op Mitz als toestemmingsvoorziening.'

Martijn Mallie vult aan: 'Sommige RSO's (Regionale samenwerkingsorganisaties, red.) bieden aan om met de fiets langs praktijken te gaan voor de contractondertekening en nadere toelichting. Maar weet dat de inspanning om aan te sluiten echt minimaal is: op je eigen website tonen dat toestemming loopt via MijnMitz.nl, een poster in de wachtkamer en zo nodig het ter plekke toestemming verlenen samen met de patiënt.' ■

Nuttige links:

<https://www.mitz-toestemming.nl/>

<https://www.mijnmitz.nl>

Hoe werkt MijnMitz? - mitz.steffie.nl

Uitleg MijnMitz.nl ([steffie.nl](https://mitz.steffie.nl))

Telefoonnummers:

Infolijn voor patiënten: 088 506 08 00

Servicelijn voor zorgverleners: 070 317 34 55

